

Andrzej Łyda, prof. dr hab.
Instytut Języka Angielskiego
Uniwersytet Śląski w Katowicach

Sosnowiec, 26 stycznia 2019

**Recenzja osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej dr Igi Marii Lehman
w postępowaniu habilitacyjnym**

sporządzona zgodnie z art. 16 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Dr Iga Maria Lehman uzyskała tytuł magistra filologii angielskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego w roku 1994 przedstawiając pracę magisterską "The Tragedy of Alienation in *The Return of the Native*, *Tess of the d'Urbervilles* and *Jude the Obscure* by Thomas Hardy". Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa został nadany Habilitantce w 2014 r. przez Społeczną Akademię Nauk w Warszawie na podstawie rozprawy „The Co- Construction of Authorial Identity in Student Writing in Polish and English” napisanej pod opieką naukową prof. dr hab. Barbary Kryk-Kastovsky. Od roku 1996 dr Iga Maria Lehman pracowała jako lektor języka angielskiego w Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS. W latach 2007-2010 pracowała w Stanach Zjednoczonych jako wykładowca: najpierw przez okres 3 lat w University of Southern Maine w Portland a następnie od roku 2009 do 2010 w University of North Texas w Denton. Po powrocie do Polski znalazła zatrudnienie jako wykładowca w Uczelni Vistula w Warszawie, gdzie pracowała do roku 2012. W roku akademickim 2014-2015 ponownie pracowała na stanowisku wykładowcy w SWPS w Warszawie. Od roku 2012 zatrudniona jest jako adiunkt w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie oraz od roku 2015 jako wykładowca w warszawskim oddziale Clark University.

1. OCENA OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO-BADAWCZYCH HABILITANTA

A. Ilościowa ocena osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta

- 1) autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych lub krajowych**

Dorobek naukowy Habilitantki mierzony liczbą publikacji nie jest imponujący. Wynika to po części z faktu, że od uzyskania przez Habilitantkę stopnia doktora do chwili złożenia dokumentacji habilitacyjnej minęły jedynie cztery lata. Z drugiej strony – jak na okres czterech lat – dorobek składający się z monografii autorskiej i 17 innych prac byłby w pełni zadowalający, gdyby nie chodziło jednak o postępowanie habilitacyjne, które zakończyć się ma nadaniem stopnia doktora habilitacyjnego. W kategoriach czysto liczbowych wniosek dr Lehman należałoby więc uznać za zdecydowanie przedwczesny – biorąc pod uwagę jej roczną „produkcję” naukową – przedwczesny o mniej więcej dwa lata. Przedstawiony w załączniku nr 4 wykaz opublikowanych prac naukowych jest, co prawda, dość długi, jednak Habilitantka umieszcza w nim również publikacje z okresu poprzedzającego otrzymanie stopnia doktora nauk humanistycznych oraz wymienia opublikowaną w roku 2014 rozprawę doktorską. Podobnie należy podejść do innych informacji dotyczących okresu przeddoktoratowego zawartych w Autoreferacie. Są one oczywiście użyteczne w odpowiedzi na pytanie, czy Habilitant znacznie powiększył dorobek i doświadczenie od momentu uzyskania stopnia doktora. Ponieważ jednak ocenie osiągnięć w postępowaniu habilitacyjnym podlega dorobek od uzyskania stopnia doktora, ocena ilościowa objąć może jedynie poniższe:

- obszerną (251 stron) monografię autorską w języku angielskim “Authorial Presence in English Academic Texts: A Comparative Study of Student Writing across Cultures and Disciplines”, Peter Lang Verlag, 2018, wskazaną przez Habilitanta jako osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.);
- 3 autorskie publikacje naukowe w języku angielskim w czasopismach znajdujących się w European Reference Index for the Humanities (ERIH);
- 2 współautorskie publikacje naukowe w języku angielskim w czasopismach znajdujących się w European Reference Index for the Humanities (ERIH) (w obu przypadkach Habilitantka określa swój wkład jako 50%);
- 9 autorskich artykułów w monografiach i innych czasopismach międzynarodowych lub krajowych;
- 3 współautorskie artykuły w monografiach i innych czasopismach międzynarodowych lub krajowych (Habilitantka określa swój wkład jako 50%);
- 2 przedmowy do wydawnictw specjalnych (w tym jednej zagranicznej)

Jako osiągnięcie naukowe Habilitantka wskazała wymienioną powyżej monografię “Authorial Presence in English Academic Texts: A Comparative Study of Student Writing across Cultures and Disciplines” (2018). Nie będę ukrywać, że taka decyzja Habilitantki jest na tyle zaskakująca, że użyte w pierwszej części niniejszego zdania „Habilitantka wskazała wymienioną powyżej monografię” powinienem właściwie ująć jako „Habilitantka wskazała jedynie wymienioną powyżej monografię”. Dziwi mnie, dlaczego tematycznie bardzo spójny cykl artykułów, spójny jako cykl, ale i spójny z samą monografią, został przez dr Lehman uznany jako „inne nie wchodzące w skład osiągnięcia” prace. Jeśli członkowie komisji w postępowaniu habilitacyjnym dr Igi Lehman zastanawiają się nad retoryką mojej oceny, spieszę poinformować, że niniejsza ocena – przynajmniej w pierwszej części – jest relacją z powolnego procesu zapoznawania się z osiągnięciami Habilitantki a nie oceną a posteriori, na którą przyjdzie czas w dalszej części.

Nie wnिकam zanadto w powody, dla których dr Iga Lehman ograniczyła swoje osiągnięcie naukowe w okresie od uzyskania stopnia doktora nauk humanistycznych jedynie do tej monografii, niemniej jednak – w moim przekonaniu – taka decyzja Habilitantki musi wynikać z jej przekonania o wystarczającym wkładzie w rozwój nauki oraz o tym, że stanowi niezbyty dowód rozwoju naukowego samej Habilitantki, który wspomniana monografia ma poświadczać. Tym samym Habilitantka narzuca recenzentowi dość ograniczone pole działania kierując go nieuchronnie jedynie w stronę oceny jakości „osiągnięcia naukowego”.

2) sumaryczny *impact factor* publikacji naukowych oraz liczba cytowań publikacji według bazy Publish or Perish

Publikacje Habilitantki notowane są w najważniejszych bazach publikacji naukowych: *Google Scholar* oraz *Web of Science*, *Google Scholar* odnotowuje 21 publikacji z ostatnich 10 lat i podaje wskaźnik cytowań z lat 2014-2018 na poziomie 8. Indeks Hirscha według bazy *Web of Science* wynosi 3. Publikacje dr Lehman nie są odnotowane w bazie *Publish or Perish*.

3) kierowanie projektami badawczymi lub udział w takich projektach udział w projekcie NCN

Pani dr Iga Lehman nie podaje żadnych informacji na ten temat. Informuje natomiast o – potencjalnym, jak rozumiem – udziale w projekcie w ramach „Horyzont 2020 (o czym poniżej) oraz od trwających od roku 2017 przygotowaniach do zgłoszenia projektu badawczego w Canterbury Christ College – również w charakterze głównego wykonawcy.

4) międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność naukową

W punkcie tym dr Iga Lehman podaje, iż jej projekt naukowy H2020-MSCA-IF-2016 zgłoszony w ramach projektu unijnego o nazwie *Authorial Identity in a Comparative Perspective. A Study of Student Writing Across Cultures and Academic Disciplines* uzyskał wyróżnienie w postaci tzw. *Pięczęci doskonałości* za wysoką jakość propozycji. Jest to wyróżnienie z pewnością warte odnotowania, choć otrzymanie tego wyróżnienia potwierdza po prostu fakt odrzucenia projektu w dość późnej fazie procesu oceny. W kontekście tej informacji nie zrozumiałe jest dla mnie podanie przez Habilitantkę informacji o **uczestniczeniu** wraz prof. Helmutem Gruberem w tym właśnie projekcie jako główny wykonawca.

5) wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych

Aktywność Habilitanta w życiu naukowym poprzez wygłaszanie referatów na konferencjach naukowych po uzyskaniu stopnia doktora jest godna uwagi. O ile w okresie poprzedzającym uzyskanie tego stopnia Habilitantka wygłosiła 4 (lub 5) referatów, głównie na konferencjach krajowych, o tyle po uzyskaniu stopnia doktora, dr Lehman wygłosiła 13 (lub 14) referatów autorskich i 5 referatów współautorskich. Cztery z tych referatów Habilitantka wygłosiła na konferencjach zagranicznych w Wielkiej Brytanii, Włoszech, Turcji oraz Maroko. Na szczególne uznanie zasługuje fakt zaproszenia dr Lehman do wygłoszenia w roku 2017 wykładu plenarnego na konferencji CUELT w Cukurova oraz wykładu gościnnego w Komisji Nauk Filologicznych PAN o/Wrocław.

Pani dr Lehman uczestniczy również w dwóch projektach badawczych: jednym sformalizowanym, za jaki należy uznać projekt realizowany w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie pt: „Współpraca i rywalizacja. Podejście interdyscyplinarne i międzykulturowe” oraz drugim – nieformalnej współpracy z dr Robinem Andersonem z Mediolanu w zakresie związków między tożsamością a kulturą. Wynikiem tej współpracy są publikacji, w tym w *International Review of Pragmatics*.

B. Opisowa ocena osiągnięcia naukowego Habilitanta

Przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe Habilitant (w rozumieniu art. 16 ust. 2 Ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003r. (Dz. U. nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005r. nr 164, poz. 1365 oraz Dz. U. z 2011r. nr 84, poz. 455)

Student Writing across Cultures and Disciplines” wydana w roku 2018 przez wydawnictwo Peter Lang.

Już lektura spisu treści tej monografii nie pozostawia wątpliwości, że jest ona naturalną konsekwencją zainteresowań Autorki. W tytułach czterech rozdziałów pracy pojawiają się niemal wszystkie kluczowe słowa stanowiące tytuły jej „pozostałych publikacji” a sam tytuł ocenianej monografii wydaje się zapowiadać kontynuację rozdziału 6 *Different perspectives of authorial presence in academic writing* opublikowanej w roku 2014 rozprawy doktorskiej *The Co-Construction of Authorial Identity in Student Writing in Polish and English*. Autorka czyni zresztą odniesienia do swej wcześniejszej monografii wskazując w kilku miejscach, że jej praca z roku 2014 stanowiła w jakimś stopniu inspirację do rozszerzenia obszaru badań, rozwinięcia metodologii i koniec końców przetestowania modelu tożsamości zaproponowanego w Lehman (2016). Tu by rozwiać wątpliwości, które mogło wzbudzić stwierdzenie „kontynuacja rozdziału 6”, muszę podkreślić, że nie jest to kontynuacja rozumiana jako swego rodzaju obszerne post scriptum a raczej w duchu Swalesowskim jako kontynuacja pewnej tradycji w celu rozszerzenia zakresu poprzednich badań, ich pogłębienia i wyjaśnienia problemu badawczego (Swales 1990). Zresztą to nie jedyna „tradycja”, do której Habilitantka odnosi się w swojej pracy a zwłaszcza w rozdziale 1 wprost obfitującym w krytyczną ocenę różnych koncepcji i teorii.

Tytuł pracy zapowiada analizę problematyki „obecności autora” w tekście i wydaje się, że dobór tytułu jest uzasadniony, bowiem „obecność” jest pojęciem w pewnym sensie pojemniejszym niż „tożsamość” (identity) czy też „głos” (voice), które – jak wyjaśnia Habilitantka w swoim Autoreferacie (str. 2) – traktuje w monografii jako zamienniki, do czego ma oczywiście prawo, tym bardziej, że wyjaśnia, że „tożsamość autorska jest wynikiem **głosów** (*thusty druk mój*) aktywowanych przez autora. Naturalnie pojawiające się u czytelnika pytanie o relację tych pojęć/terminów do innych spotykanych w literaturze przedmiotu takich jak „self”, „persona” czy też w zupełnie odmiennej perspektywie „positioning” zostaje zaspokojone odpowiedziami w rozdziałach 1 i 2. Oczywiście w pewnym tylko stopniu, bo przecież Autorka zmierza do najpełniejszej możliwej odpowiedzi dopiero na kończących rozprawę stronach.

Praca dr Lehman ma przede wszystkim wymiar teoriiotwórczy. Nie sposób jej jednak odmówić wymiaru praktycznego dzięki zaproponowanemu przez Habilitantkę narzędziu diagnostycznemu – obarczonemu pewnymi, choć łatwymi do wyeliminowania wadami, o czym

Praca dr Lehman została napisana doskonałą angielszczyzną. Pod wieloma względami: leksykalnymi, składniowymi czy też po prostu retorycznymi. Nie będę ukrywać, że korciło mnie, by sprawdzić za pomocą zaproponowanych przez Habilitantkę narzędzi diagnostycznych jej „autorską tożsamość” kształtowaną przecież między innymi o jej doświadczenia amerykańskie. Tej pokusie nie uległem. Przedzierając się natomiast poprzez „gęsto napisane” acz klarowne rozważania w początkowych rozdziałach uległem natomiast pokusie sprawdzenia „akademickości” jej tekstu ze względu na leksykę. Porównanie jej pracy z książką cytowanego przez Habilitantkę Kena Hylanda wypada na niekorzyść tego drugiego: o ile leksyka akademicka i techniczna stanowi około 24% dzieła prof. Hylanda „Second Language Writing”, w przypadku dr Lehman indeks ten wynosi niemal 30%. Znajdując więc uzasadnienie a tym samym rozgrzeszywszy się z zarzutu skierowanemu ku sobie samemu, że lektura książki dr Lehman przebiega jakoś wyjątkowo powoli, raz jeszcze przeczytałem *Wstęp*, którego redakcję uznaję za wzorcową. Autorka bardzo jasno, choć siłą rzeczy dość ogólnie, buduje tło dla zamierzonego projektu badawczego. Niezwykle przejrzysto przedstawia strukturę pracy, przedstawia cele, formułuje zastrzeżenia wobec istniejących teorii tożsamości autora, wysuwa swoją hipotezę i wstępne argumenty na jej rzecz.

Rozdział pierwszy „Language, culture and identity” liczący blisko 50 stron ma dobrze przemyślaną konstrukcję pozwalającą Autorce sprawnie zasygnalizować zjawisko tożsamości w odniesieniu do tytułowego języka i kultury. W krótszym o połowę rozdziale 2 Habilitantka omawia wpływ kontekstu na język, myśl i tożsamość oraz relację pomiędzy wzorcem pisania a kulturą piśmienności, by zakończyć omówieniem znaczników metadyskursu decydującymi w znacznym stopniu o interakcyjnym charakterze pisania. W rozdziale 3 dr Lehman czyni rozważania nad kontekstem instytucjonalnym i społeczno-kulturowym, w którym powstają teksty uczących się języka obcego jako języka drugiego zwracając szczególną uwagę na takie zagadnienia jak konflikt pomiędzy używaniem angielskiego a statusem angielszczyzny jako lingua franca, analiza relacji władzy w odniesieniu do praw autora oraz rozwój agłosu autorskiego w ujęciu pedagogiki trzeciej przestrzeni. O ile pierwsze trzy rozdziały można nazwać teoretycznymi zamykający pracę rozdział 4 jest w całej swojej rozciągłości rozdziałem badawczym napisanym zgodnie ze strukturą IMRD i zakończony dyskusją nad dalszymi możliwościami badań.

Cele, jakie dr Lehman postawiła sobie przystępując do pisania tej pracy można ująć chyba następująco: po pierwsze praca ta oprócz wspomnianego powyżej „kontynuowania tradycji” jest próbą wypełnienia luk w dotychczasowych badaniach poprzez udzielenie odpowiedzi na niezadane dotąd pytania dotyczące tożsamości autora. Oczywiście zasadność zadania takich pytań powinna wynikać z dyskusji we wstępnych rozdziałach pracy. I w dużym stopniu wynika, choć zapoznając się z krytycznym przeglądem literatury w pierwszych rozdziałach odniosłem wrażenie, że czasami Habilitantka przerzuca się tylko argumentami pochodzącymi z różnych podejść badawczych do zagadnienia tożsamości i pomija czy też nie dostrzega istniejących już odpowiedzi czy też alternatywnych ujęć tych pytań. Prawdopodobnie wynika to nie tyle ze strategii dyskusji podjętej w tej części monografii przez Habilitantkę, ale z faktu, że książka wydana w roku 2018 a pewnie złożona do druku parę miesięcy wcześniej, wspomina tylko kilka publikacji naukowych z roku 2016 i 2017, głównie pióra samej Habilitantki. Zresztą brakuje w monografii dr Lehman i innych wcześniejszych a istotnych prac jak np. McCarthy, S. (2002) *Students' Identities and Literacy Learning*, I-Ju-Tu (2017) *Emerging second language writing identity and complex dynamic writing*, Cox, M et al (2010) *Reinventing Identities in Second Language Writing* czy też Rahimivand, M & Kuhi, D. (2014) *An Exploration of Discoursal Construction of Identity in Academic Writing*, by wymienić tylko kilka z nich. Oczywiście nie sposób ująć w pracy całej literatury przedmiotu i z konieczności trzeba przestrzegać zasady selektywności i reprezentatywności. Mimo wszystko pominięcie najnowszych (i z pewnością dostępnych Autorce) publikacji zafałszowuje nieco obraz obszaru badawczego. Jest to mój główny zarzut wobec Autorki w odniesieniu do rozdziałów teoretycznych. Pomniejszym byłoby może nie tyle bezkrytyczne co skąpo uzasadnione przyjęcie modelu Hylanda (2005) z pominięciem istotnych uzupełnień tego modelu zaproponowanych np. w Warchał (2015) *Certainty and doubt in academic discourse: Epistemic modality markers in English and Polish linguistics articles*. Bardzo dobre wrażenia sprawia natomiast rozdział 4 *The enquiry: A study of authorial presence*. Jednak by zgromadzić wszystkie swoje zastrzeżenia w jednej tylko części niniejszej *Oceny*, zacznę właśnie od nich. Za pewnego rodzaju hiperbolę uznaję twierdzenie Autorki, że analizie poddano wypowiedzi 310 studentów reprezentujących „thirty cultures”. Takie stwierdzenie może być mylące, ponieważ sugerować może zbliżony rozkład tych kultur w badaniach, co przecież nie odpowiada w zupełności prawdzie. Drugie zastrzeżenie mogą budzić użyte w badaniu testy statystyczne, ponieważ wydaje się, że zastosowaniu przez Habilitantkę tylu zmiennych i przy równoczesnym twierdzeniu, że są one ze sobą prawdopodobnie skorelowane, test chi-kwadrat nie jest najszcześniejszym wyborem.

Przechodząc do jasnych stron tego rozdziału należy uznać, że to bardzo duże badanie zostało doskonale zaprojektowane i równie sprawnie przeprowadzone. Wielkość danych liczbowych (i jakościowych) budzi uznanie. Podobne uznanie budzi warsztat dr Lehman, który objawia się przy opracowaniu interpretacji tych wyników potwierdzających słusność założenia istnienie trzech głosów autorskich rozciągających się pomiędzy tym, co indywidualne i tym, co kolektywne. Patrząc początkowo dość sceptycznie na pojęcie „głosu zdepersonalizowanego” jestem po lekturze badań dr Lehman gotów uznać ten konstrukt, choć wciąż szukam lepszej nazwy dla czegoś, co mimo wszystko dotyczy osoby.

Pracę z całą pewnością można uznać za spełniającą postulat adekwatności wyjaśniającej. Za ważne uznaję rezultaty związane z nauczaniem języka drugiego w części dotyczącej zróżnicowania głosów w zależności od kompetencji językowej w L2. Rodzą one szereg pytań, na które w najbliższych latach warto będzie odpowiedzieć. Jako takie są cenne, gdyż dają impuls do podejmowania nowych badań. Tym samym praca dr Lehman spełnia kryterium inspirowania do podejmowania nowych badań. Pozostaje jedynie ocenić czy zaproponowany przez nią model stanowi choćby czasową odpowiedź na zadawane w tym obszarze pytania. W dużej mierze tak. Największą zaletą jej pracy jest zaproponowany przez nią autorski model tożsamości i jego owocne zastosowanie jako narzędzia diagnostycznego, pomimo zgłoszonych powyżej uwag metodologicznych

2. OCENA AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ, w tym dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

Działalność w zakresie współpracy międzynarodowej przedstawia się w przypadku Habilitantki dość przeciętnie. Oprócz wspomnianej współpracy z dr Andersonem – nie ujętej w ramy instytucjonalne – Habilitantka dała się poznać głównie jako organizator konferencji międzynarodowej COCAC, organizowanej w latach 2015, 2016 oraz 2018 w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie oraz współredaktor tomów pokonferencyjnych wydanych w serii *Kwartalnik Neofilologiczny*, w którym działa jako asystentka redaktora naczelnego oraz redaktorka naukowa. Tę krótką listę można uzupełnić jeszcze zaproszeniem otrzymanym z *International Journal of Language Academy* w Oulu do redakcji wydania specjalnego w roku 2017. Dr Iga Lehman nie jest członkiem komitetów redakcyjnych i rad naukowych czasopism. Była natomiast recenzentem publikacji dla *Forum Artis Retoricae*. Habilitantka jest członkiem

Languages oraz od roku 2017 Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej.

W obszarze działalności dydaktycznej dr Iga Lehman posiada dość duże i zróżnicowane doświadczenie jako wykładowca uniwersytecki. Co prawda lektura jej doświadczeń amerykańskich sugerować mogłaby, że dalszą swoją karierę naukową wiązać będzie z literaturoznawstwem a nie językoznawstwem, to jednak typ zajęć, które prowadziła od roku 2014, tj. od momentu otrzymania stopnia doktora, ma charakter stricte językoznawczy czy też może szerzej związany z teorią komunikacji. *Komunikacja interkulturowa, Socjolingwistyczne aspekty reklamy, Argumentacja w biznesie, Teorie komunikacji* a na koniec najbliższe jej chyba *Academic writing* wskazują na gwałtowne przeorientowanie, tu dodam uzasadnione przeorientowanie zważywszy na kulturowe i językowe obycie Habilitantki. Całość tej działalności dydaktycznej wieńczą seminaria licencjackie z zakresu *Komunikacji międzykulturowej w biznesie i reklamie*. O ile trudno mi znaleźć odpowiedź na pytanie jakie praktyczne doświadczenia biznesowe predestynowały dr Lehman do prowadzenia tego seminarium, to o tyle w jej publikacjach i prowadzonych pracach badawczych widzę uzasadnienie dla prowadzenia zajęć z zakresu komunikacji w reklamie. Nie mając do dyspozycji tytułów 25 lub też 29 (o ile wliczać w to prace dyplomowe studentów SWPS) promowanych przez nią prac licencjackich, pozostaje mi jedynie domniemywać, że są to prace jedynie z zakresu szeroko rozumianej komunikacji międzykulturowej w reklamie.

W zakresie popularyzacji nauki dr Lehman wskazuje na jej działania związane ze współpracą z agencją reklamową Publicis Poland, agencją nietuzinkową mającą w swej historii kooperację z wieloma światowej sławy markami. Dr Lehman wspólnie ze wspomnianą agencją zorganizowała warsztaty *Introduction to the Agency World* dla studentów filologii angielskiej. Nie jestem jednak do końca przekonany o „popularyzatorskim” charakterze tego przedsięwzięcia jako, że odbiorcami byli studenci a nie odbiorcy z kręgów pozauniwersyteckich. Nie mniej jednak to – tak zalecane przez dzisiejszych decydentów – przełożenie nauki na praktykę czy też raczej praktyki na naukę jest godne odnotowania.

Na koniec warto zwrócić również uwagę na fakt, że w latach 2015-2017 dr Iga Lehman sprawowała funkcję wicedyrektora Instytutu Anglistyki w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie.

Wnioski końcowe

Sformułowanie ostatecznej oceny osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej dr Igi Lehman po doktoracie nie jest łatwe. Wynika to z szeregu wątpliwości, które rodzi lektura jej Autoreferatu i lektura „osiągnięcia”. Wszystkie te wątpliwości mają jedno źródło – stosunkowo niedługi okres czasu, który minął od uzyskania przez dr Lehman stopnia doktora nauk humanistycznych – czyli czterech lat. I nie można tu zastosować zasady proporcjonalności – osiem lat to dwa razy większa liczba publikacji i dwa razy większa aktywność.

Dr Iga Lehman wykazuje rosnącą aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Od roku 2014 uczestniczyła w wielu konferencjach krajowych i zagranicznych, opublikowała stosunkowo dużo prac badawczych, wykazała się aktywnością w staraniach o granty międzynarodowe, zaangażowana jest w działalność organizacyjną i znacznie rozszerzyła swoją działalność dydaktyczną. Ma sprecyzowane plany badawcze na przyszłość. Wskazane przez nią osiągnięcie – pomimo podnoszonych przeze mnie uwag krytycznych – potwierdza jej ciągły rozwój. Rezultaty tego rozwoju, które Habilitantka zawęziła bardzo nieroztropnie do monografii “Authorial Presence in English Academic Texts: A Comparative Study of Student Writing across Cultures and Disciplines” (2018) należy uznać za wystarczające do stwierdzenia, że dr Iga Lehman spełnia kryteria oceny ujęte w *Rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 września 2011 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego*.

Niniejszym przedkładam więc Wysokiej Radzie wniosek o nadanie dr Idze Lehman stopnia doktora habilitowanego.

